

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/21/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414210899
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6414210899.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Ivica Hanuskovej, v právnej veci starostlivosti o maloletú I. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, dieťa rodičov X. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. O. XXX, zastúpenej JUDr. Rudolfom Fajbíkom, advokátom, Advokátska kancelária Banská Štiavnica, Dobšinského 14, a D. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. A., ul. M. X, o návrhu otca na zníženie výživného a vzájomnom návrhu matky na zvýšenie výživného, na odvolanie oboch rodičov proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom, č. k. 9P/79/2014-60 zo dňa 11. 11. 2014, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým návrh matky na zvýšenie výživného zamietol a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania p o t v r d z u j e , vo výroku, ktorým okresný súd zamietol návrh otca na zníženie výživného, ostáva nedotknutý.
Odvolanie otca odmieta.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh otca, ktorý sa domáhal zníženia vyživovacej povinnosti voči malol. dcére I. J., nar. XX. XX. XXXX zo sumy 70,- EUR mesačne na sumu 20,- EUR mesačne a súčasne zamietol návrh matky, ktorá vzájomným návrhom žiadala, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na sumu 200,- EUR mesačne.

Okresný súd vychádzal zo zistenia, že vyživovacia povinnosť otca k maloletej I. bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 9P/11/2012-29 z 21. 02. 2012, ktorým súd uložil otcovi platiť výživné v sume 70,- EUR mesačne od 01. 02. 2012. Uvedeným rozsudkom uložil otcovi platiť výživné aj na malol. I., nar. XX. XX. XXXX v sume 100,- EUR mesačne. V čase tejto úpravy výživného bola matka bez príjmu, požiadala o dávky v hmotnej núdzi, mala vyživovaciu povinnosť k štyrom maloletým deťom. Bývala s deťmi a v spoločnej domácnosti so starou matkou malol. detí, v rodinnom dome, ktorý bol už v tom čase vo vlastníctve malol. detí J.. Otec bol poberateľom sociálneho dôchodku vo výške 208,70 EUR, bol výlučným vlastníkom trojizbového bytu v S. A. a rekreačnej chaty v kat. úz. U.. Otec vzhľadom na zdravotný stav, ktorý vyžadoval stálu opateru, nebol schopný dosahovať vyšší príjem. V súčasnosti malol. I. navštevuje 2. ročník Gymnázia J.G. D. v S. S.. Maloletá žije v spoločnej domácnosti s matkou a tromi súrodencami, je spoluvlastníčkou rodinného domu súp. č. XXX na parc. č. XXXX, evidovaného na LV č. XX v kat. úz. S. O. spolu so staršou sestrou I. J., každá v podiele 1. Matka maloletej v súčasnosti pracuje v U. ako opatrovatelka s priemerným mesačným príjmom 600 - 700,- EUR. Otec poberá invalidný dôchodok vo výške 226,60 EUR. Z uvedeného príjmu otca sa vykonávajú exekučné zrážky na úhradu zmeškaného výživného na malol. I. a I. J., takže otcovi ostane mesačne suma 131,- EUR. Otec maloletej je osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, potrebuje pomoc inej osoby, ktorá je kompenzovaná príspevkom na osobnú asistenciu, mesačne v sume 220,- až 276,- EUR. Otec poberá peňažný príspevok 18,39 EUR na kompenzáciu zvýšených výdavkov na hygienu, ošatenie a bývanie. Osobnú asistenciu mu zabezpečuje Y. V., ktorá s ním žije v spoločnej domácnosti a ďalšia

asistentka. Otec nevlastní žiadny hnuiteľný ani nehnuteľný majetok, rekreačnú chatu a byt previedol darovacou zmluvou zo dňa 07. 05. 2014 na Y. V.. Na strane otca nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie jeho vyživovacej povinnosti, lebo pomery otca sú na rovnakej úrovni ako v čase predošlej úpravy jeho vyživovacej povinnosti iba došlo k miernemu zvýšeniu jeho dôchodku. Za zmenu pomerov nemožno považovať vykonávanie exekúcie ma úhradu zmeškaného výživného a bežného výživného v sume 95,60 EUR mesačne, čo si otec zapríčinil sám. Okrem toho otec maloletej sa bezodplatným prevodom zbavil svojho nehnuteľného majetku, ktorý previedol na inú osobu. Pokiaľ v konaní vzniesla matka maloletej vzájomný návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca, ani tomuto návrhu okresný súd nevyhoviel. Aj keď na strane maloletej došlo od poslednej úpravy k podstatnej zmene pomerov tým, že navštevuje strednú školu mimo miesta bydliska, s čím sú spojené zvýšené výdavky na bývanie, cestovanie a študijné pomôcky, na druhej strane nedošlo k zmene pomerov na strane otca, ktorého jediný príjem je dôchodok v sume 226,60 EUR a má preukázateľne zlý zdravotný stav, ktorý mu bráni zabezpečiť si iný, vyšší príjem. Zdravotný stav otca je trvalý a liečbou neovplyvniiteľný. Na skutočnosť, že sa otec vzdal majetkového prospechu v prospech tretej osoby prihladol súd pri zamietnutí návrhu otca na zníženie výživného. Okrem uvedeného, k zmene pomerov došlo aj na strane matky, ktorá dosahuje stabilný a pomerne vysoký príjem.

Na právne zdôvodnenie veci okresný súd uviedol § 62 ods. 1, ods. 2, § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP, lebo konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Matka vo včas podanom odvolaní okresnému súdu vytykala, že neprihladol na účelové zbavenie sa majetku otca. Aj v prípade nezmenených pomerov na strane otca bolo potrebné skúmať, či je schopný vzhľadom na svoj príjem a majetok platiť vyššie výživné. Jediným príjmom otca nie je len sociálny dôchodok, pretože na kompenzáciu zdravotného stavu poberá peňažný príspevok na osobnú asistenciu. Otec sa bezdôvodne a účelovo zbavil svojho nehnuteľného majetku, preto treba vychádzať z predpokladu, že tento majetok stále má a skúmať, či mu môže pomôcť plniť vyživovaciu povinnosť k maloletemu dieťaťu. Okresný súd takto vec neposudzoval a z tohto hľadiska rozsudok neodôvodnil. Otec mohol z nehnuteľného majetku získať peniaze prenájmom alebo predajom. Otec sa vyhol plneniu vyživovacej povinnosti tým, že majetok daroval svojej družke a zabezpečil si doživotné užívanie zrekonštruovaného bytu, garáže a rekreačnej chaty. Výživné prestal úplne platiť, čo bolo dôvodom začatia exekúcie. Zdravotný stav otca nemôže byť účelovo zneužívaný. Z uvedených dôvodov navrhla rozsudok okresného súdu zmeniť a zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca s tým, aby bol súčasne zaviazaný aj k náhrade trov konania, pozostávajúcej z trov právneho zastúpenia prvostupňového a odvolacieho konania.

Otec maloletej podal odvolanie proti rozsudku okresného súdu zo dňa 25. 01. 2015 až potom, čo mu bolo doručené na vyjadrenie odvolanie matky. Uviedol, že Y. V. sa o neho stará už 10 rokov, pomáhala mu v domácnosti, chodila s ním na lekárske vyšetrenia aj finančne vypomáhala, keď sa minuli úspory. Za tento čas jeho deti nejavili o otca žiadny záujem, ani ho nenavštevovali. Má vysoký tlak, cukrovku, veľké problémy s očami. Z invalidného dôchodku každý mesiac platí na výživné 54,26 Eur a 70.- Eur na stravu, lieky, smeti. Chatu zdedil a sám opravil, pred dvoma rokmi ju skúšal predať, ale žiadny záujemca sa neozval. Chatu aj prenajímal, od čoho upustil kvôli spôsobeným škodám. Sám ju využíval v letnom období. Nemal žiadny úmysle účelovo sa zbaviť majetku, jeho zdravotný stav je vážny, je slepý, deti o neho nemali záujem aj keď od začiatku výživné platil poctivo.

Kolízny opatrovník poukázal na svoju správu z 05. 11. 2014, v ktorej uviedol, že maloletá I. dosahoval v škole, ktorú t. č. navštevuje výborný prospech, zdravotný stav mala dobrý. Plnoletá dcéra I. J. navštevovala Akadémiu výtvarných umení v S. S.. Matka mala vyživovaciu povinnosť k ďalším dvom deťom, malol. D., nar. XX. XX. XXXX a malol. Q., nar. XX. XX. XXXX W.. Navrhol, aby bol návrh otca na zníženie výživného zamietnutý.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, odvolanie prejednal v rozsahu danom ust. § 212 ods. 2, písm. a) OSP a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 1, 2 OSP napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil, pretože rozhodnutie okresného súdu je vecne správne.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v

odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 62 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine, v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa § 62 ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Podľa § 62 ods. 5 výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Okresný súd svoje rozhodnutie, ktorým zamietol návrh otca na zníženie výživného aj návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu, založil na tom, že od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov na strane maloletej I. J., ktorá navštevuje strednú školu mimo miesta trvalého bydliska a na strane matky, ktorá má príjem vo výške 600,- až 700,- EUR mesačne, kým príjem otca je vzhľadom na jeho zdravotný stav trvalo obmedzený len na dôchodok t. č. v sume 226,60 EUR.

Zmenou pomerov v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine sa rozumie výrazná zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. V prípade zárobku alebo iného príjmu z majetku každého z rodičov ide o také zvýšenie alebo zníženie príjmu, ktoré ovplyvní príjmovú situáciu nie len na kratší čas. Takou zmenou pomerov môže byť aj vyšší vek dieťaťa a výdavky potrebné na zdravý vývoj dieťaťa, spojené s výživou, obliekaním, bývaním a prípravou na povolanie.

Okresný súd urobil správny záver o tom, že k zmene príjmových pomerov na strane otca nedošlo napriek tomu, že sa v čase od poslednej úpravy výživného previedol darovacou zmluvou nehnuteľný majetok, byt a chatu, ktoré ale naďalej užíva. Uvedený majetok darovacou zmluvou previedol na osobu, ktorá mu už 10 rokov poskytuje osobnú starostlivosť a ktorá mu pomáha v domácnosti. Matka, ktorá túto skutočnosť nespochybnila ani v odvolaní neuviedla, že by otec mal možnosť dosahovať z nehnuteľností, ktoré previedol na Y. V. príjem z prenájmu alebo z predaja. Uvedené nehnuteľnosti naďalej využíva pre svoju potrebu a z LV č. XXXX kat. úz. S. A. vyplýva, že k bytu č. X vo vchode X na 2. podlaží bytového domu súp. č. XXX, má zriadené vecné bremeno ako doživotné právo bezplatného užívania (č. I. 55, 56). Za uvedeného stavu darovanie nehnuteľností nemalo vplyv na plnenie vyživovacej povinnosti, lebo nehnuteľnosti naďalej poskytujú otcovi bývanie a rekreáciu. Z vyjadrení matky a dokazovania nevyplýva, že by mal otec od poslednej úpravy pomerov vyššiu životnú úroveň ako maloleté dieťa alebo matka. Matka zmenu pomerov na strane otca, ktorá by odôvodňovala zvýšenie jeho vyživovacej povinnosti, nepreukázala.

Okresný súd správne zistil skutkový stav, vyvodil z neho zodpovedajúci právny záver, rešpektoval príslušnú právnu úpravu a zohľadnil všetky právne významné skutočnosti. Jeho rozhodnutie je preto vecne správne a krajský súd ako súd odvolací ho vo výroku, ktorým návrh matky na zvýšenie výživného zamietol a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania potvrdil.

Výrok, ktorým okresný súd zamietol návrh otca na zníženie výživného ostáva nedotknutý, lebo odvolanie otca bolo podané po uplynutí 15 dňovej lehoty na odvolanie. Z uvedených dôvodov krajský súd podľa § 218 ods. 1 písm. a) OSP odvolanie otca ako oneskorene podané odmietol.

Pokiaľ ide o trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia, ktoré uplatnila matka, okresný súd správne odôvodnil rozhodnutie, ktorým náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z účastníkov konania podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP, lebo konanie o zvýšenie výživného k maloletým deťom je konanie, ktoré mohlo začať aj bez návrhu. V konaní vo veciach starostlivosti o maloletých náhrad trov účastníkom konania podľa výsledku konania nepatrí.

Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.